

Фомішин С.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ – ВИМОГА ЧАСУ*

В останні десятиліття діяльність суб'єктів господарських відносин усе більшою мірою залежить від процесів та суспільних змін, обумовлених глобалізацією. При цьому особливо важливими стають питання досягнення конкурентних переваг підприємств, галузей, країн, що є можливим лише за умов ефективного всебічної реалізації людського капіталу. Такі зміни визначають актуальність видань, присвячених питанням розвитку людського капіталу.

Монографія Ларіної Я.С. та Брацлавської О.С. містить ґрунтовне дослідження класичних та сучасних концепцій людського капіталу, обґрунтування економічної сутності поняття «людський капітал», його основних елементів та визначальних чинників впливу. У монографії також приділяється увага підвищенню ролі держави та корпоративних стратегій у розвитку людського капіталу. У роботі здійснено також класифікацію чинників, що впливають на розвиток людського капіталу. До них зокрема віднесено соціально-економічні, політико-адміністративні, демографічні, екологічні, науково-технічні, гуманітарно-освітні, інституційні та ринкові чинники.

Досить повним є проведений авторами аналіз особливостей та етапів формування людського капіталу в США, характеристика основних пропорцій його сучасного розвитку, показників, що їх характеризують тощо. При викладенні матеріалу щодо інституційного механізму реалізації потенціалу людського капіталу подано авторські визначення складових такого механізму, багатьох традиційних понять і категорій, що визначають ефективність функціонування людського капіталу, з урахуванням останніх здобутків науки та міжнародної статистики, розкрито найбільш сучасні форми та важелі впливу на людський капітал, зокрема кредитування навчання; програми сприяння зайнятості; філантропію у сфері освіти, екології, охорони здоров'я; науково-дослідницькі центри та їх кооперацію з ВНЗ; соціальне партнерство держави, закладів освіти та ТНК; диверсифікацію вищої освіти; аутсорсинг та лізинг персоналу.

У третьому розділі монографії окреслено глобальні детермінанти трансформації американської стратегії розвитку людського капіталу, досліджено аспекти впливу глобалізаційних процесів на можливості реалізації людини, її творчих здатностей. Здійснено обґрунтування можливих шляхів розвитку національної моделі людського капіталу США. Значна увага приділяється ТНК як одній з найбільш важливих і впливових форм міжнародного бізнесу, що дозволяє забезпечувати найбільш повну реалізацію людського потенціалу.

Рецензована наукова праця написана на оригінальну тему, цікава за змістом, комплексно окреслює сутність та особливості розвитку людського капіталу в умовах глобалізації. Науковий доробок авторів відкриває можливості глибшого проникнення у ще не до кінця пізнані закони розвитку людини як біосоціальної істоти, розкриття її внутрішнього потенціалу та максимальної реалізації в економічній системі. Можна стверджувати, що наукова спільнота, аспіранти, студенти отримали нову наукову розробку, що є потужним внеском у теорію людського капіталу загалом.

* Ларіна Я. С. Розвиток людського капіталу в умовах глобалізації / Я. С. Ларіна, О. С. Брацлавська. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 248 с.